

Rapport

Rapport over een klacht over de Raad voor de Kinderbescherming, Directie Noord-West, Vestiging Amsterdam.

Datum: 23 december 2013

Rapportnummer: 2013/205

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Raad voor de Kinderbescherming uitlatingen over zijn persoon van een therapeut heeft opgenomen in de rapportage van 28 april 2011. Hij voert hierbij aan, dat de therapeut hem nooit heeft gezien of gesproken. Verder voert hij aan, dat aan de therapeut met betrekking tot zijn uitlatingen aan de Raad voor de Kinderbescherming door de beroepsgroep een maatregel is opgelegd.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

Verzoeker is met de moeder van zijn kind verwickeld geweest in een aantal juridische procedures met betrekking tot onder meer het gezag over het kind en de omgang met het kind. In dit kader is door de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek ingesteld en advies uitgebracht. Het onderzoek omvat onder meer een telefoongesprek met de therapeut van moeder, waarvan een weergave is opgenomen in het advies.

I Bevindingen

1. Op 28 april 2011 brengt de Raad voor de Kinderbescherming advies uit. In het advies is onder **Informatie van informanten** onder meer het volgende opgenomen naar aanleiding van het telefoongesprek met de therapeut:

"(De therapeut; N.o.) (...) vraagt zich af naar aanleiding van alles wat moeder vertelt over vader of vader wel in staat is tot een adequate opvoeding. Gezien het feit dat hij vader niet kent en dus niet heeft kunnen onderzoeken, kan hij hier echter geen uitspraken over doen. (De therapeut; N.o.) heeft echter geen enkele reden om te twijfelen aan de (traumatische) ervaringen van moeder als het gaat over de vader (...). (...) Voorts adviseert (de therapeut; N.o.) op basis van de (zorgelijke) verhalen die hij heeft gehoord over vader, verder onderzoek te doen naar vader in relatie tot zijn opvoedingscapaciteiten, zijn mogelijkheid tot het creëren van een veilige en duurzame leefomgeving."

Onder **Interpretatie en beantwoording van de onderzoeksvragen** komt de Raad tot de volgende passage met betrekking tot hetgeen de therapeut heeft gezegd:

"De uitspraken van de behandelaar van moeder ten aanzien van het gedrag en de opvoedersvaardigheden van vader zijn voor de Raad moeilijk te duiden, aangezien vader nooit door hem is gesproken. De Raad neemt de uitspraken desalniettemin serieus en adviseert de Rechtbank om dit onderwerp over een half jaar terug te laten komen op de zitting."

Het advies wordt voorgelegd aan verzoeker.

2. Verzoeker dient op 16 mei 2011 een klacht in bij de Raad voor de Kinderbescherming. Verzoeker klaagt erover, dat de in het advies opgenomen uitlatingen van de therapeut onprofessioneel en speculatief zijn en dat de Raad (te) veel waarde hecht aan deze uitlatingen. Verder klaagt hij erover, dat de weergave in het advies de schijn heeft van een eenzijdig en vooringenomen standpunt. Er volgt een klachtgesprek met de regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming op 10 juni 2011.

3. Op 16 mei 2011 dient verzoeker ook een klacht in bij het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen. Hij klaagt erover, dat de therapeut met zijn uitlatingen bij de Raad voor de Kinderbescherming de beroepscode heeft geschonden.

4. De Regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming komt bij brief van 22 juni 2011 tot het oordeel, dat de therapeut informatie heeft gegeven op basis van wat moeder aan hem heeft verteld. Het zijn de ervaringen van moeder die via de beschrijving van de therapeut terugkomen in het rapport. De Raad is zich hier terdege van bewust geweest en komt in het onderzoek tot weging van de informatie, aldus de Regiodirecteur. Hij ziet geen aanleiding om aan te nemen, dat de verklaringen van de therapeut eenzijdig en vooringenomen zijn en dat de Raad zich hierdoor in het advies heeft laten meeslepen.

De Regiodirecteur is echter wel van oordeel, dat de formulering van de Raad (dat de uitspraken van de therapeut desalniettemin serieus worden genomen) onbedoeld de indruk kan wekken dat de Raad de uitspraken van de therapeut ten aanzien van verzoeker als waarheid aanneemt. Dit had volgens de Raad beter verwoord kunnen worden en wel zodanig, dat duidelijker naar voren was gekomen dat het onderwerp waaraan moeder veel spanning beleeft, terugkomt.

5. Op 13 juli 2011 herhaalt verzoeker zijn klacht met betrekking tot de therapeut bij de klachtencommissie van de Raad voor de Kinderbescherming.

6. Op 1 augustus 2011 rectificeert de Raad voor de Kinderbescherming op verzoek van de therapeut en na intern overleg, de rapportage. De passage *De Raad neemt de uitspraken desalniettemin serieus en adviseert de Rechtbank om dit onderwerp over een half jaar terug te laten komen op de zitting* komt te vervallen.

7. Op 29 november 2011 doet de klachtencommissie uitspraak ten aanzien van verzoekers klacht. Enerzijds volgt de klachtencommissie de regiodirecteur waar deze aangeeft, dat de Raad zich steeds bewust is geweest van het feit dat de therapeut vanuit zijn eigen relatie met de moeder informatie over haar geeft en dat uit dat gegeven geen vooringenomenheid blijkt. De therapeut geeft ook meermalen aan waar het de visie van de moeder zelf betreft dan wel zijn interpretatie, aldus de klachtencommissie. Ook uit de formulering in het rapport, dat de informatie van de therapeut moeilijk te duiden is, begrijpt de commissie dat deze geen rol heeft gespeeld in de conclusie. De klachtencommissie deelt verzoekers visie, dat de Raad zich heeft laten meeslepen door de beeldvorming van de therapeut,

niet, omdat de Raad erop mag vertrouwen, dat de therapeut vanuit zijn deskundigheid aangeeft dat het onderwerp bij de moeder spanning oplevert. De klachtencommissie acht de klacht in zoverre ongegrond.

Anderzijds is de klachtencommissie van mening, dat de raad zijn advies niet had moeten baseren op de visie van één therapeut. Evenmin wordt in het advies benoemd op welke wijze de moeder aan het verminderen van die spanning dient te werken opdat na een half jaar het onderwerp omgang bij moeder minder spanning oproept. Gelet hierop komt de klachtencommissie tot het oordeel, dat het er de schijn van heeft dat de Raad zich eenzijdig heeft laten leiden door de visie van de therapeut, waarvan de Raad eerder concludeerde dat de informatie moeilijk te duiden was. In zoverre acht de klachtencommissie de klacht gegrond.

8. Op 20 december 2011 geeft de Regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming verzoeker zijn reactie op de uitspraak van de klachtencommissie. Hij ziet in de uitspraak aanleiding om als Raad nog meer alert te zijn op de wijze waarop rapporten worden geschreven en adviezen worden onderbouwd. Hij ziet in de uitspraak geen aanleiding om het advies te wijzigen of aan te passen.

9. Op 11 april 2012 doet het College van Toezicht uitspraak inzake verzoekers klacht over de therapeut. Het College acht strijd met artikel 111.3.16 van de Beroepscode (van april 2012) aanwezig. Dit artikel luidt als volgt:

Bij het uitbrengen van rapportages beperkt de psycholoog zich bij het geven van oordelen en adviezen tot die aangaande de cliënt, en geeft hij geen oordelen of adviezen met betrekking tot een ander dan de cliënt. Indien het voor het doel van de rapportage noodzakelijk is over een ander dan de cliënt gegevens te verstrekken, dan beperkt de psycholoog zich zo mogelijk tot die gegevens die hij uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen. Voor het verstrekken van dergelijke gegevens is gerichte toestemming van betrokkene noodzakelijk. Indien de psycholoog het noodzakelijk acht in een rapportage gegevens over een ander dan de cliënt te vermelden, die hij niet uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen, dan is hij daarin uiterst terughoudend en geeft steeds de bron en relevantie van de gegevens aan.

Het College stelt vast, dat de therapeut zonder medeweten en toestemming van verzoeker uitspraken over hem heeft gedaan, die hij niet uit eigen waarneming en onderzoek heeft gekregen. Integendeel, aldus het College, alle informatie die hij over verzoeker heeft gekregen, is afkomstig uit subjectieve bron, namelijk de moeder. Van terughoudendheid bij de uitspraken over klager is geen sprake, zo gaat het College verder, en de bronvermelding is niet steeds voldoende duidelijk. Ook is het College van oordeel, dat de therapeut de van moeder afkomstige informatie in zijn verklaring juist objectiveert door te vermelden, dat hij geen enkele reden heeft om te twijfelen aan de (traumatische) ervaringen van de moeder als het gaat over verzoeker. Daarbij komt verder, dat de

therapeut adviezen heeft gegeven over verder onderzoek van verzoeker in relatie tot zijn opvoedingscapaciteiten. Daarmee heeft de therapeut, aldus het College, zijn eigen professionele oordeel en advies aan de rapportage toegevoegd.

Het College van Toezicht acht de maatregel van waarschuwing passend.

II. Achtergrond

11. Het Kwaliteitskader van de Raad voor de Kinderbescherming beschrijft onder andere hoe een onderzoek uitgevoerd wordt, welke informatie in het rapport komt en hoe lang een onderzoek mag duren. Daarnaast kent de Raad documenten (protocollen) waarin voorgeschreven wordt hoe de Raad in bepaalde zaken in het bijzonder moet handelen (onder meer Bescherming en Gezag en Omgang). Op deze manier worden de raadsonderzoeken zoveel mogelijk op gelijke wijze uitgevoerd en kunnen cliënten nagaan wat zij mogen verwachten van de Raad.

12. Op de onderhavige zaak is het (oud) Kwaliteitskader 2009 van toepassing. Hierin is onder meer het volgende opgenomen:

3.3 Het Raadsrapport

Het raadsrapport is de afsluitende verantwoording van het onderzoek, geeft systematisch de relevante onderzoeksgegevens weer en bevat een adequate onderbouwing van het besluit.

De raadsrapportage dient daarom minimaal aan het volgende te voldoen:

- (...) Er is een duidelijk onderscheid tussen feiten en visies van betrokkenen enerzijds en de interpretatie daarvan door de Raad anderzijds.

(...)

- De relevante informatie van derden, op welke wijze deze is verkregen (telefonisch/ persoonlijk) en of de informant akkoord is met de tekst voor het rapport. Indien sprake is van informanten die zijn voorgesteld door cliënt/betrokkene, maar niet door de Raad zijn gehoord, wordt de reden hiervan vermeld. Indien sprake is van het horen van informanten zonder instemming van cliënt/betrokkene, wordt dit gemotiveerd vermeld;

- De gegevens en de interpretatie van deze gegevens die leiden tot de beantwoording van de onderzoeksvragen, zo mogelijk een toekomstgerichte oplossing, de conclusie met de relevante afwegingen en de juridische onderbouwing en het op grond van deze conclusie geformuleerde besluit (...).

De onderdelen van het Kwaliteitskader 2009 zijn overigens (in een iets gewijzigde redactie) ook van toepassing in het huidige Kwaliteitskader 2013.

13. In de brochure *Als de Raad u om raad vraagt* is onder het kopje *Informatie van informanten* het volgende opgenomen:

Het gesprek

De raadsonderzoeker vraagt de informant uitsluitend naar zijn mening over de situatie van het kind en het gezin. De vragen kunnen bijvoorbeeld gaan over de gezondheid van het kind, zijn gedrag of zijn schoolprestaties. De raadsonderzoeker vraagt de informant niet om te oordelen over het advies dat uitgebracht moet worden of over de beslissing die genomen moet worden.

I

II Beoordeling

14. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid er voor zorgt dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten. Dit vereiste houdt voor de Raad voor de Kinderbescherming tevens in, dat hij erop toeziet dat in het rapport informatie van derden over personen die onderwerp zijn van onderzoek, alleen uit eigen waarneming worden gedaan.

15. Zowel de Regiodirecteur als de klachtencommissie zijn van oordeel, dat uit de weergave van de uitspraken van de therapeut zoals hiervoor weergegeven, duidelijk blijkt dat het hier gaat om een weergave van hetgeen moeder over verzoeker aan de therapeut heeft gezegd. Van een zich laten meeslepen door de verklaring van de therapeut is geen sprake, zo oordelen beide, waaraan de klachtencommissie toevoegt, dat de therapeut vanuit zijn deskundigheid aangeeft dat het onderwerp bij de moeder spanning oplevert. De passage, dat de Raad de uitspraken van de therapeut desalniettemin serieus neemt, is op het moment dat de klachtencommissie uitspraak doet, al geschrappt uit de rapportage.

16. De Nationale ombudsman stelt echter met het College van Toezicht van het NIP vast, dat de therapeut uitspraken over verzoeker heeft gedaan, die hij niet uit eigen waarneming en onderzoek heeft gekregen. Door daarbij op te merken, dat hij geen enkele reden heeft om te twijfelen aan de (traumatische) ervaringen van de moeder als het gaat over verzoeker, objectiveert hij bovendien zijn uitspraken over verzoeker. Ook voegt hij een advies toe voor de Raad voor de Kinderbescherming. Met de uitspraak van het College van Toezicht van het NIP heeft de beroepsgroep uitgesproken, dat de therapeut zich in strijd met de voor zijn beroepsgroep geldende beroepscode heeft gedragen.

De vraag is of de Raad voor de Kinderbescherming, met het opnemen van deze uitlatingen van de therapeut over verzoeker in het rapport, ook in strijd heeft gehandeld met de eigen professionaliteit.

17. Zoals is opgenomen in het Kwaliteitskader 2009 mag van de Raad voor de Kinderbescherming worden verwacht dat het alleen die onderzoeksgegevens opneemt in het rapport, die relevant zijn voor een adequate onderbouwing van het advies. De passage in het rapport met betrekking tot de therapeut is niet relevant voor de onderbouwing van het oordeel. Immers in de gegeven situatie is het beeld dat de therapeut van verzoeker heeft niet gebaseerd op feiten of eigen waarneming. Daarmee dient ook zijn advies met betrekking tot verzoeker aan de Raad geen enkel doel. Daarbij komt, dat met het opnemen ervan in het rapport de schijn wordt gewekt, dat de uitlating relevant is voor het advies. Dat is echter niet het geval. Bovendien wekt de passage de indruk, dat de raadsonderzoeker in het gesprek met de therapeut naar meer heeft gevraagd dan naar de situatie van het kind en de moeder.

Hiermee heeft de Raad voor de Kinderbescherming in strijd met de vereiste professionaliteit gehandeld.

De onderzochte gedraging is gegrond.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming, Vestiging Amsterdam, is gegrond, wegens strijd met het vereiste van professionaliteit.

Onderzoek

Op 7 september 2012 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B. te Utrecht, met een klacht over een gedraging van de Raad voor de Kinderbescherming, Vestiging Amsterdam.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Veiligheid en Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Veiligheid en Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen. De reactie van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie gaf geen aanleiding om het verslag aan te passen.